

Таким чином, в системі соціальної відповідальності в національних умовах необхідні додаткові зусилля щодо розробки заходів, які стимулюватимуть соціально відповідальну поведінку підприємств, створять більш сприятливі умови для гармонізації інтересів всіх зацікавлених сторін, зниження рівня соціальної диференціації населення і соціальної напруженості в країні.

1. Міжнародний стандарт ISO 26000 «Керівництво з соціальної відповідальності» / Пер. с англ. «Эрнст энд Янг», 2010 – 140 с.

2. *Работать на общество: что такое корпоративная социальная ответственность бизнеса [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://forbes.net.ua/opinions/>, 23 марта 2016.*

3. Супрун Н. А. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник соціального залучення (в контексті цілей стратегії «Europe-2020») / Н. А. Супрун // Український соціум. – 2013. – №2. – С. 163-176.

Грущак К.Т.

студентка

Завербний А.С.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ЗАГРОЗИ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРУВАННЯ

Як відомо, загрозами економічної безпеки будь-якого підприємства є сукупність умов, чинників, що створюють чи варто зазначити, можуть в майбутніх періодах створити небезпеку життєво важливим інтересам цього підприємства, утрудняють або роблять неможливою реалізування його економічних інтересів. Прийнято виділяти внутрішні і зовнішні загрози [2]. До внутрішніх загроз (за сферами) як правило відносять руйнування науково-технічного потенціалу, скорочення кількості науково-технічних розробок, нечіткість державної науково-технічної політики, відтік наукових кадрів за кордон (для науково-технічної сфери); скорочення обсягів виробництва провідних галузей економіки, розірвання налагоджених господарських зв'язків, монополізування економіки, її криміналізація, структурні диспропорції, високий рівень внутрішнього боргу, зношеності фондів, криза в енергетиці, низький рівень продуктивності праці, інвестицій (для економічної сфери), нарощування рівня інфляції, безробіття, постійне зростання частки тіньової економіки, зниження платоспроможного попиту населення, цінові диспропорції (промисловість/сільське господарство,) загроза втрати продовольчої незалежності країни, ухилення від оподаткування, поглиблення диференціації доходів, погіршення якості життя, соціальна незахищеність значних верств населення, зниження народжуваності, зростання смертності, неконтрольовані міграційні процеси (для соціальної сфери). До зовнішніх загроз економічній безпеці підприємств, економіки країни прийнято відносити економічну залежність від імпорту, від'ємне зовнішньоторговельне сальдо, нераціональна структура експорту (вивіз сировинних ресурсів); втрата позицій на зовнішніх ринках; зростання зовнішньої заборгованості, нераціональне використання кредитів (особливо іноземних); неконтрольований вплив валютних грошових ресурсів за кордон [1].

Виходячи з пріоритетних інтересів і загроз економічній безпеці підприємства та економіки країни в умовах євроінтегрування повинні визначатися заходи державної політики економічної безпеки, що мають охоплювати перш за все економічну, науково-технічну, соціальну сфери. Однак, для підвищення рівня національної безпеки України, не слід також забувати й про військову, екологічну, інформативну сфери [3]. Щодо економічної безпеки підприємства, то це повинна бути впевненість у стабільній роботі:

постійний аудит, консультування, моніторинг стану підприємництва та при знаходженні загроз їх усунення.

1. Горячева К.С. Фінансова безпека підприємства. Сутність та місце в системі економічної безпеки // Економіст. — 2003. — № 8. — С. 65-67.

2. Мішина І.Г. Сутність та елементи економічної безпеки, їх значимість в процесі реалізації національної безпеки країни. Науковий журнал "Вісник Технологічного університету Поділля" (серія — економічні науки), № 2, Т. 1. — Хмельницький: ТУП, 2003. — С. 66-69.

3. Тищенко В.В. Загрози економічній безпеці підприємства / В.В. Тищенко. — 2008. - № 42. - С. 17-20.

4. Горячева К.С. Фінансова безпека підприємства. Сутність та місце в системі економічної безпеки // Економіст. — 2003. — № 8. — С. 65-67.

Добровольська К.О.

студент

Дернова І.А.

к.е.н.

Черкаський державний бізнес-коледж

ОЦІНКА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Проблема забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств має глобальний характер, оскільки, з одного боку, визначає багато аспектів економічної і соціальної політики країни, з іншого – прямо пов'язана з інтересами її громадян, що виступають у ролі споживачів продукції цих підприємств. Формування конкурентоспроможності аграрних підприємств відбувається в умовах поглиблення інтеграційних відносин з європейськими країнами. Перед сільськогосподарськими товаровиробниками постає проблема виробництва продукції, яка повинна відповідати вимогам європейського ринку, що передбачає стабільність виробництва і відповідність якості та безпечності її міжнародним стандартам.

Основою формування, забезпечення та підвищення конкурентоспроможності підприємств є набуття, утримання та розвиток його конкурентних переваг, що є наслідком реалізації потенційних та ресурсних можливостей підприємства в довгостроковому періоді в умовах конкуренції.

Метою дослідження є аналіз конкурентних переваг аграрних підприємств.

Станом на 2015 рік в Черкаській області аграрне виробництво здійснюють 835 сільськогосподарських підприємств, які обробляють 65% від загальної площі ріллі, 1 208 фермерських господарств, які мають в користуванні більше 139 тис. га ріллі.

У 2015 році чистий прибуток від усієї діяльності сільськогосподарських підприємств становив 698,7 млн. грн., у 2014 році – 811,2 млн. грн., у 2013 році – 1 434,3 млн. грн.[1]

У Черкаській області на цю галузь доводиться близько 6,7% вартості основних фондів; у ній зайнято 47 тис. чол., їх частка в загальній чисельності працюючих становить 3,5%. На одного мешканця області припадає 1,6 га сільськогосподарських угідь і 1,1 га ріллі, а це на 64% більше, ніж в середньому по Україні.

Загальна кількість посівної площі сільськогосподарського призначення у 2015 р. порівняно з 2013 р. зменшилася на 6,1 тис. га, що свідчить про високу розорюваність земель сільськогосподарських підприємств Черкаської області.

Аналіз структури товарної продукції свідчить, що найбільшу питому вагу виручки сільськогосподарських підприємств займає реалізація продукції рослинництва – 59,07%. При цьому продукція тваринництва займає 40,93%.

У рослинництві найбільша питому вагу займає реалізація зернових культур – 27,27% і технічних – 16,37%. У тваринництві найбільшу питому вагу сільськогосподарські підприємства отримують від реалізації худоби та птиці – 28,84%, молока – 8,59%. 3]